

STRESZCZENIE

Celem Sprawozdania rocznego z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020 za 2022 r. jest przedstawienie stanu i efektów wdrażania Programu. Sprawozdanie prezentuje także działania podjęte przez instytucje zaangażowane we wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (RPO WL) nakierowane na osiągnięcie celu Programu, jak również służące pełnemu i efektywnemu wykorzystaniu środków przeznaczonych na jego realizację.

Do obliczeń w sprawozdaniu rocznym, zgodnie z Wytocznymi w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020 i Instrukcją do sprawozdania rocznego z wdrażania programu operacyjnego opracowaną przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, zastosowano kurs **1 EUR = 4,6855 PLN**. W przypadku prezentowania w sprawozdaniu rocznym określonych wartości finansowych w odniesieniu do alokacji środków UE wykorzystano alokację środków UE z rezerwą wykonania, uwzględniającą dodatkowe środki z mechanizmu REACT-EU, wyrażoną w PLN i wyliczoną zgodnie z algorytmem opracowanym przez ministra właściwego ds. finansów publicznych i ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego dla pierwszego miesiąca po okresie sprawozdawczym (styczeń 2023 r.). W przypadku prezentowania danych dotyczących instrumentów finansowych w części 8 sprawozdania zastosowano kursy przekazania przez Instytucję Certyfikującą (IC) deklaracji do Komisji Europejskiej (KE).

Wprowadzenie

Celem RPO WL jest podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej. Zakres wsparcia wpisuje się w 11 celów tematycznych i w wybrane priorytety inwestycyjne Polityki Spójności, wyznaczone na poziomie całej Unii Europejskiej (UE). Program składa się z 16 Osi Priorytetowych (OP): 11 współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz 5 z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Na realizację RPO WL przeznaczono alokację w wysokości **2 261 941 379 EUR**. Wkład środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi **1 634 383 611 EUR**, zaś **627 557 768 EUR** pochodzi ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Dzięki tym środkom wsparto kluczowe dla rozwoju województwa lubelskiego obszary: przedsiębiorczość, badania i innowacje, energetykę odnawialną, środowisko, rynek pracy, edukację, pomoc społeczną, transport, kulturę, ochronę zdrowia, cyfryzację.

W 2022 r. województwo lubelskie otrzymało **4 983 580 EUR** w ramach II transzy instrumentu Wsparcia na rzecz Odbudowy, służącej spójności oraz terytoriom Europy - **REACT-EU**. Celem instrumentu REACT-EU jest naprawienie szkód społecznych i gospodarczych spowodowanych pandemią COVID-19 oraz przygotowanie się do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność. Dodatkowe środki z REACT-EU zostały przeznaczone na Europejskiego Funduszu a wsparcie w obszarze odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej.

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO NA LATA 2014-2020

ALOKACJA UE: 2 261 941 379 EUR

Cel główny: podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej

1 Badania i innowacje

53 232 414 EUR

9 Rynek pracy

234 053 406 EUR

2 Cyfrowe Lubelskie

76 216 760 EUR

10 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian

40 166 134 EUR

3 Konkurencyjność przedsiębiorstw

278 836 228 EUR

11 Włączenie społeczne

157 873 323 EUR

4 Energia przyjazna środowisku

237 235 681 EUR

12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje

111 897 737 EUR

5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna

264 988 560 EUR

13 Infrastruktura społeczna

257 230 306 EUR

6 Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów

95 171 363 EUR

14 Pomoc techniczna

83 567 168 EUR

7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego

72 551 863 EUR

15 Odporne Lubelskie - zasoby REACT-EU dla Lubelskiego

30 853 207 EUR

8 Mobilność regionalna i ekologiczny transport

267 937 231 EUR

16 Pomoc techniczna REACT-EU

129 998 EUR

Zmiany w Programie

W 2022 r. RPO WL podlegał procesowi renegotjacji. Zmiany w Programie zostały zatwierdzone przez Komisję Europejską na mocy Decyzji Wykonawczej Komisji Europejskiej nr C(2022) 5497 z dnia 26 lipca 2022 r. zmieniającej decyzję wykonawczą C(2015) 887 zatwierdzającą niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” dla lubelskiego w Polsce.

CO SIĘ ZMIENIŁO?

ZMIANY W REGIONALNYM PROGRAMIE OPERACYJNYM WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO NA LATA 2014-2020

Zaprogramowanie dodatkowych środków z II transzy instrumentu REACT-EU:

- nowe środki zostały przeznaczone na wsparcie w obszarze odnawialnych źródeł energii i efektywności energetyczne

Wsparcie ze środków EFS i EFRR skierowane do osób uciekających do Polski z terenu Ukrainy:

- wsparcie w zakresie infrastruktury niezbędnej do integracji społecznej oraz wsparcie socjalno-bytowe dla osób uciekających z Ukrainy (mieszkania wspomagane)
- integracja społeczna poprzez realizację usług społecznych oraz wsparcie socjalno-bytowe osób uciekających z terenu Ukrainy

Więcej środków przeznaczymy na:

- energię przyjazną środowisku
- rozwój przedsiębiorczości
- infrastrukturę ochrony zdrowia
- infrastrukturę usług społecznych
- usługi społeczne i zdrowotne

Wskaźniki:

- aktualizacja wartości docelowych wskaźników postępu rzeczowego i finansowego
- wprowadzenie wskaźników monitorujących wsparcie dla osób uciekających z Ukrainy

Zmiany Programu polegały na zwiększeniu alokacji o środki pochodzące z drugiej transzy instrumentu REACT-EU z EFRR. Nowe środki zostały przeznaczone na wsparcie w obszarze odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej

w ramach 15. Osi Priorytetowej Odporne Lubelskie – zasoby REACT-EU dla Lubelskiego, Działania 15.1 Wsparcie przedsiębiorstw w zakresie energetyki Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Ponadto w RPO WL uwzględniono wsparcie ze środków EFS i EFRR skierowane do osób uciekających do Polski z terenu Ukrainy w związku z atakiem Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Dokonano również realokacji środków zaoszczędzonych i niewydatkowanych w Programie, a także w następstwie wprowadzonych zmian oraz analizy obecnego stopnia zaawansowania Programu zaktualizowano wartości docelowe wskaźników postępu rzeczowego na 2023 r.

Postęp finansowy

STAN WDRAŻANIA REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO NA LATA 2014-2020 NA KONIEC 2022 R.

Dysponujemy budżetem w wysokości **2 261 941 379 EUR**.

Ogłosiliśmy **247** naborów wniosków o dofinansowanie na kwotę **2 892 046 633 EUR (134,3% alokacji)**.

11 654 wnioski o dofinansowanie o wartości **3 140 236 223 EUR** oceniliśmy pozytywnie pod względem formalnym (**145,8% alokacji**).

Zatwierdziliśmy do realizacji **8 978** wniosków o dofinansowanie o wartości **2 311 198 818 EUR (107,3% alokacji)**.

Podpisaliśmy **8 446** umów o dofinansowanie projektów o wartości **2 202 137 249 EUR (102,2% alokacji)**.

Zatwierdziliśmy wnioski o płatność o wartości **1 891 928 890 EUR (87,8% alokacji)**.

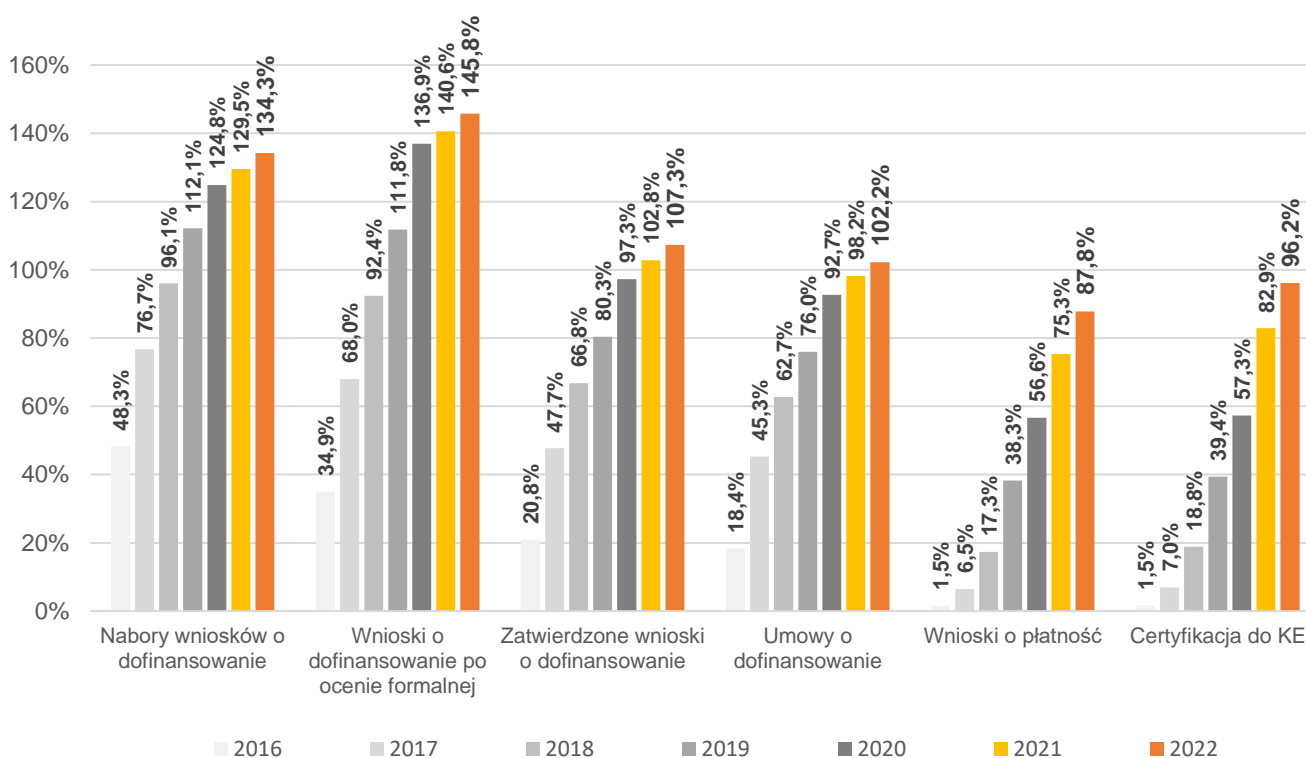

Certyfikowaliśmy do Komisji Europejskiej **2 175 256 851 EUR (96,2% alokacji)**.

Realizacja programu w 2022 r. przebiegała prawidłowo. Po podpisaniu kolejnych umów o dofinansowanie poziom kontraktacji zwiększył się do 102,2%. Znacząco wzrosła również wartość zatwierdzonych wniosków o płatność (z 75,3% w 2021 r. do 87,8% w 2022 r.) i certyfikacja środków (z 82,9% w 2021 r. do 96,2% w 2022 r.). Procent wykorzystania alokacji w podpisanych umowach, zatwierdzonych wnioskach o płatność oraz wnioskach o płatność okresową przekazanych do KE na koniec 2022 r. był najwyższy spośród 16 RPO.

W 2022 r. trwała kontraktacja środków w ramach 15. Osi Priorytetowej Odporne Lubelskie – zasoby REACT-EU dla Lubelskiego IZ RPO i IP przeprowadziły już większość działań związanych kontraktacją środków, a podpisane umowy o dofinansowanie są w fazie realizacji. Znaczna część projektów RPO WL została już zakończona – do końca 2022 r. zakończono realizację 7 391 projektów o wartości wkładu UE wynoszącej 1 525 701 082,74 EUR, co stanowi 70,8% alokacji na Program. Jednak nadal w niektórych Działaniach utrzymuje się rozbieżność pomiędzy wysokim poziomem kontraktacji, a wyraźnie niższym poziomem płatności i certyfikacji. Tempo wydatkowania środków w poszczególnych Działaniach jest w dużej mierze uwarunkowane charakterem realizowanych projektów – dynamika jest mniejsza w przypadku projektów infrastrukturalnych współfinansowanych w ramach EFRR, z wieloletnim okresem realizacji. Wpływ na tempo wdrażania poszczególnych Działań mają problemy identyfikowane na różnych etapach realizacji projektów. Z najistotniejszych problemów mających wpływ na poziom płatności należy wskazać pandemię COVID-19, która przyczyniła się do trudnej sytuacji przedsiębiorców, aneksowania umów o dofinansowanie oraz kryzys związany z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, wpływający na niestabilność na rynku pracy i dostępność materiałów. Relatywnie niski poziom certyfikacji środków REACT-EU spowodowany jest tym, że zgodnie z zapisami umów o dofinansowanie, większość projektów infrastrukturalnych jest w trakcie realizacji i zostanie zakończonych w drugiej połowie 2023 r. W związku z powyższym znaczna część alokacji przeznaczonych na REACT-EU będzie certyfikowana pod koniec 2023 r. Wdrażanie środków z instrumentu REACT-EU nie jest zagrożone. IZ na bieżąco monitoruje stan realizacji projektów i reaguje na potencjalne zagrożenia oraz wprowadza środki zapobiegawcze i naprawcze w celu zwiększenia stopnia absorpcji środków.

POSTĘP FINANSOWY RPO WL NA LATA 2014-2020 (% ALOKACJI)

Certyfikacja oraz realizacja zasady n+3

W ramach RPO WL Instytucja Zarządzająca prognozowała certyfikowanie w 2022 r. do Komisji Europejskiej **269 726 258 EUR** wkładu UE. Do dnia 31 grudnia 2022 r. certyfikowano do Komisji Europejskiej wkład UE o wartości **300 649 152,86 EUR**, co stanowi **111,46%** prognozy certyfikacji.

W celu uniknięcia anulowania zobowiązań w ramach Programu województwo lubelskie powinno do końca 2022 r. osiągnąć certyfikację wydatków na poziomie 1 603 400 406 EUR z EFRR i 627 557 768 EUR z EFS. Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. wydatki certyfikowane do KE w ramach EFRR wyniosły 1 608 515 518,27 EUR wkładu UE, co stanowi 173,80% minimalnego poziomu certyfikacji wymaganego w 2022 r. Natomiast w deklaracjach wydatków przekazanych do KE w ramach EFS ujęta została kwota 564 798 390,53 EUR, co stanowi 155,92% minimalnego poziomu certyfikacji wymaganego w 2022 r.

Postęp rzeczowy oraz realizacja wskaźników Ram Wykonania

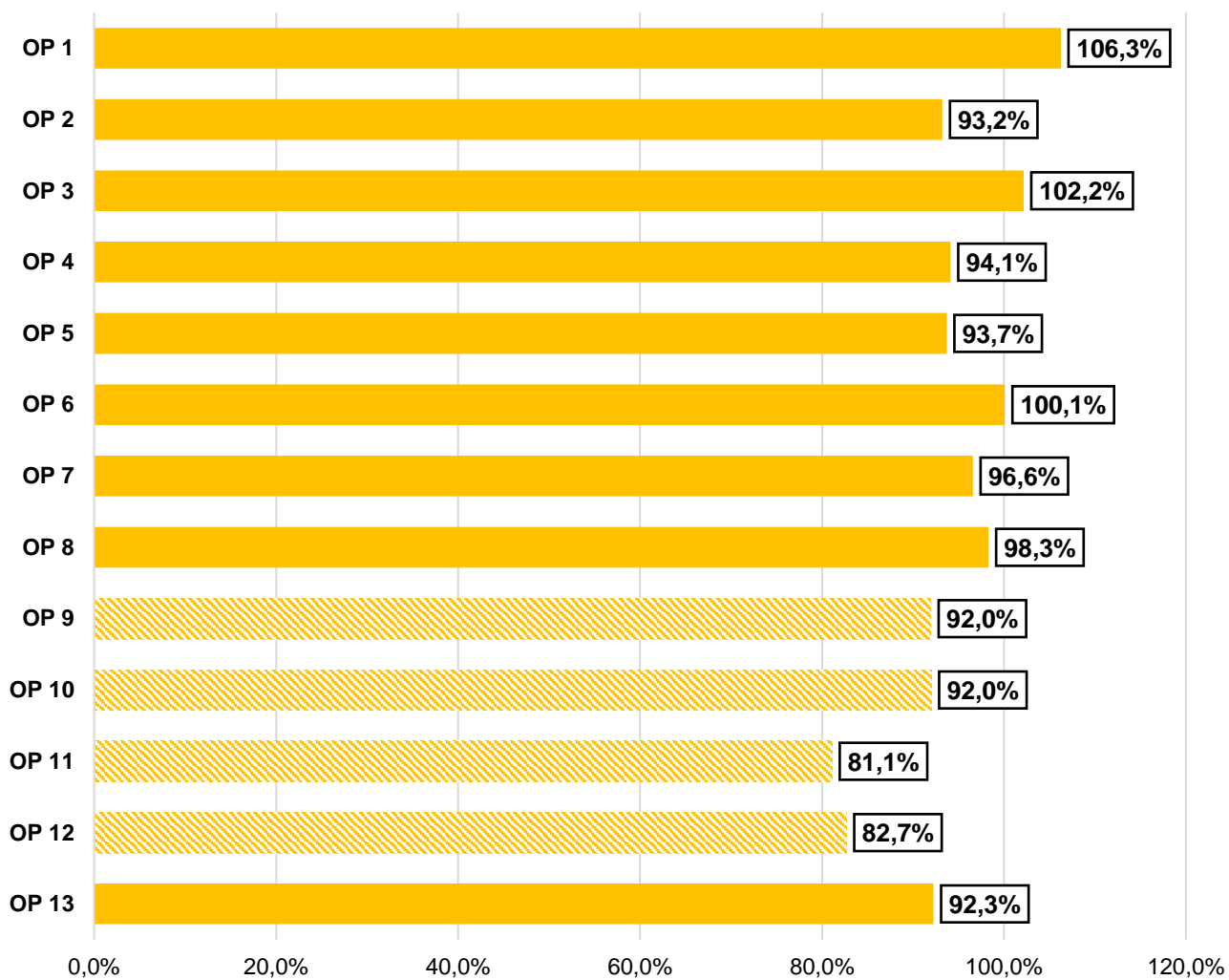
Wartości pośrednie wskaźników finansowych i rzeczowych Ram Wykonania we wszystkich Osiach Priorytetowych zostały osiągnięte w 2018 r.

Stopień realizacji wartości docelowych wskaźników rzeczowych Ram Wykonania według stanu na koniec 2022 r. jest zróżnicowany. W ramach Osi Priorytetowych współfinansowanych z EFS waha się od 91% (wskaźnik „Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie” w ramach OP 10) do 122% (wskaźnik „Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem” w ramach OP 11). W przypadku Osi Priorytetowych współfinansowanych z EFRR stopień realizacji wskaźników rzeczowych Ram Wykonania wynosi od 92% (wskaźnik „Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem” w ramach OP 7) do 116% (wskaźnik „Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii z OZE” w ramach OP 4).

Według stanu na koniec okresu sprawozdawczego najwyższy poziom realizacji wskaźnika finansowego został osiągnięty w OP 1 (106,3%) i OP 3 (102,2%), natomiast najniższy w OP 11 (81,1%) i OP 11 (82,7%). Instytucja Zarządzająca nie stwierdza zagrożenia niezrealizowania wartości docelowych wskaźnika finansowego Ram Wykonania.

Realizacja wskaźnika finansowego Ram Wykonania w poszczególnych OP przedstawia się następująco:

REALIZACJA WSKAŹNIKA FINANSOWEGO RAM WYKONANIA
(stan na dzień 31.12.2022 r.)

Efekty rzeczowe realizacji RPO WL, na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie (EFRR) i realizowanych projektów (EFS) według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r., są następujące:

Praca i przedsiębiorczość

81 930 osób bezrobotnych otrzymało wsparcie

11 299 osób otrzymało bezzwrotne wsparcie na założenie działalności gospodarczej

8 077 wspartych przedsiębiorstw

Badania i rozwój

126 przedsiębiorstw współpracuje z ośrodkami badawczymi

190 firm wprowadza zmiany organizacyjno-procesowe

773 przedsiębiorstwa uzyskały wsparcie w celu wprowadzenia produktów nowych dla firm

Transport

364 km przebudowywanych lub modernizowanych dróg

9 zakupionych jednostek taboru kolejowego

1 167 budowanych lub modernizowanych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego

Środowisko i czysta energia

103 942 nowe jednostki wytwarzania energii z OZE

254,85 km budowanej kanalizacji sanitarnej

253,53 km budowanej sieci wodociągowej

Opieka nad dziećmi

42 wsparte obiekty infrastruktury przedszkolnej

3 793 dofinansowane miejsca wychowania przedszkolnego

2 908 utworzonych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3

Kształcenie zawodowe

102 wsparte obiekty infrastruktury kształcenia zawodowego

301 szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne

19 243 uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy

Zdrowie

88 wspartych podmiotów leczniczych

124 987 osób objętych programem zdrowotnym

86 044 osoby, które zgłosiły się na badania profilaktyczne

Usuwanie barier

36 174 osoby z niepełnosprawnościami objęte wsparciem

23 130 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem

Województwo lubelskie cechuje się stosunkowo dużym zróżnicowaniem wewnątrzregionalnym. Znaczne różnice występują pomiędzy rozwojem obszarów wiejskich a miastami, przy czym obszary wiejskie zajmują znaczną część województwa lubelskiego. W porównaniu do miast, obszary wiejskie są znacznie gorzej wyposażone w podstawową infrastrukturę społeczną i komunalną. Obszary te charakteryzują się m.in. wysokim poziomem bezrobocia długotrwałego i ukrytego, niskim wskaźnikiem upowszechnienia wychowania przedszkolnego, niskim stopniem zwodociągowania i skanalizowania oraz ograniczonym dostępem do usług społecznych i zdrowotnych. Duże dysproporcje rozwojowe występują także w zakresie dostępu i aktywności przedsiębiorców z obszarów wiejskich do usług instytucji otoczenia biznesu oraz instrumentów finansowania i wsparcia zewnętrznego.

W celu zapobieżenia trwałej marginalizacji, a w efekcie wykluczeniu znacznej grupy mieszkańców, interwencja RPO WL 2014 - 2020 koncertowała się na obszarach, na których kumulują się bariery o charakterze infrastrukturalnym, społecznym i ekonomicznym. Dedykowane wsparcie dla obszarów wiejskich zostało zastosowane w ramach działań dotyczących odnawialnych źródeł energii, dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz rewitalizacji obszarów wiejskich. Ponadto w ramach Programu przewidziano preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na terenach wiejskich lub których ostatecznymi odbiorcami są podmioty/osoby z obszarów wiejskich. Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. na obszarach wiejskich realizowanych były 3 712 projektów o wartości dofinansowania z UE wynoszącej 5 351 983 864,03 EUR (1 142 243 915,06 EUR), co stanowi 53,0% alokacji na Program.

Przykłady projektów realizowanych w ramach RPO WL

Projekt 1

Dostosowanie kreatora ćwiczeń e-learningowych do potrzeb osób z utrudnionym dostępem do edukacji

Oś Priorytetowa:	1 Badania i innowacje
Działanie:	1.2 Badania celowe
Numer projektu:	RPLU.01.02.00-06-0012/19
Beneficjent:	Euro-Forum Agnieszka Gudków, Marek Gudków Spółka Jawna
Całkowita wartość:	588 751,21 EUR (2 758 593,79 PLN)
Dofinansowanie UE:	449 643,20 EUR (2 106 803,20 PLN)
Okres realizacji:	01.05.2020 r. – 31.07.2022 r.

Cel główny:

Wzrost konkurencyjności Euro-Forum Agnieszka Gudków, Marek Gudków Spółka Jawna poprzez uruchomienie komponentu kompatybilnego z platformą interaktywną Quizer.pl, umożliwiającego tworzenie ćwiczeń interaktywnych dostosowanych według normy WCAG 2.0 do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (m.in. narządu wzroku i słuchu) oraz aplikacji pozwalającej na uchronienie cyfrowych materiałów przed nieautoryzowanym dostępem, będących wynikiem prac B+R realizowanych we współpracy z ośrodkiem badawczym, w obszarze informatyka i automatyka, do 31.07.2022 roku.

Projekt obejmował uruchomienie pierwszej produkcji dwóch innowacji produktowych: komponentu kompatybilnego z platformą interaktywną Quizer.pl oraz aplikacji pozwalającej na uchronienie cyfrowych materiałów przed nieautoryzowanym dostępem. Projekt został oparty na wykorzystaniu nowoczesnych technik informacyjnych lub komunikacyjnych w pracach badawczych w obszarze inteligentnego e-learningu. Odbiorcami produktów są przede wszystkim podmioty działające w sektorze edukacji, w tym placówki edukacyjne i podmioty szkoleniowe oferujące innym podmiotom treści interaktywne, a także klienci indywidualni.

[Projekt Euro-Forum](#)

Projekt 2

Informatyzacja i rozwój usług elektronicznych w Szpitalu Neuropsychiatrycznym im. prof. M. Kaczyńskiego SPZOZ w Lublinie

Oś Priorytetowa:	2 Cyfrowe Lubelskie
Działanie:	2.1 Cyfrowe Lubelskie
Numer projektu:	RPLU.02.01.00-06-0015/17
Beneficjent:	Szpital Neuropsychiatryczny Im. Prof. M. Kaczyńskiego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Całkowita wartość:	872 905,77 EUR (4 090 000,00 PLN)
Dofinansowanie UE:	725 642,94 EUR (3 400 000,00 PLN)
Okres realizacji:	28.09.2017 r. - 31.07.2019 r.

Cel główny:

Zwiększenie dostępności oraz jakości oferty Szpitala Neuropsychiatrycznego im. prof. Mieczysława Kaczyńskiego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lublinie dla mieszkańców województwa lubelskiego, poprzez wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego, umożliwiającego świadczenie usług on-line oraz prowadzenie elektronicznej dokumentacji medycznej.

Szpital Neuropsychiatryczny im. prof. Mieczysława Kaczyńskiego w Lublinie dzięki środkom z Funduszy Europejskich wdrożył w swojej placówce systemy teleinformatyczne, które usprawniły dostępność online usług placówki. Uruchomione zostały systemy prowadzenia, wymiany, zarządzania i archiwizacji elektronicznej dokumentacji medycznej (EDM) zgodnie z wymaganiami ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia. Realizacja projektu przyczyniła się do wzrostu powszechności usług i zadowolenia pacjentów. Udostępniono e-usługi, dzięki którym pacjenci zdalnie będą mogli realizować interesujące ich sprawy, jest to niezmiernie istotne dla osób z niepełnosprawnościami.

[Projekty realizowane przez Szpital Neuropsychiatryczny](#)

Projekt 3

Wdrożenie innowacyjnych technologii dla bezpieczeństwa i niezawodności transmisji danych w energetyce i telekomunikacji

Oś Priorytetowa:	3 Konkurencyjność przedsiębiorstw
Działanie:	3.7 Wzrost konkurencyjności MŚP
Numer projektu:	RPLU.03.07.00-06-0113/20
Beneficjent:	„Bitstream” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Całkowita wartość:	657 108,56 EUR (3 078 882,17 PLN)
Dofinansowanie UE:	373 914,32 EUR (1 751 975,56 PLN)
Okres realizacji:	01.01.2021 r. – 28.02.2022 r.

Cel główny:

Wdrożenie wyników prac B+R, które umożliwi zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstwa BITSTREAM Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na rynku krajowym, podniesienie produktywności i wydajności przedsiębiorstwa dzięki wprowadzeniu innowacyjnych produktów tj. redundantnego urządzenia komunikacyjnego oraz modularnego wieloportowego przemysłowego przełącznika Ethernetowego i wieloportowego przemysłowego przełącznika Ethernetowego.

W wyniku realizacji inwestycji ze środków unijnych firma BITSTREAM zyskała dzięki wprowadzeniu nowego oraz dwóch ulepszonych produktów unikatowych technologicznie na skalę przemysłową (tj. redundantne urządzenie komunikacyjne oraz modularny wieloportowy przemysłowy przełącznik Ethernetowy i wieloportowy przemysłowy przełącznik Ethernetowy), dominującą pozycję konkurencyjną na rynku krajowym oraz rynkach zagranicznych. Dzięki wsparciu inwestycyjnemu nastąpiło zwiększenie konkurencyjności, podniesienie produktywności, wydajności pracy oraz skali prowadzenia działalności gospodarczej firmy.

[Projekty unijne realizowane przez firmę Bitstream Sp. z o.o.](#)

Projekt 4

Słoneczna Alternatywa dla Radzyna Podlaskiego

Oś Priorytetowa:	4 Energia przyjazna środowisku
Działanie:	4.1 Wsparcie wykorzystania OZE
Numer projektu:	RPLU.04.01.00-06-0210/16
Beneficjent:	Miasto Radzyń Podlaski
Całkowita wartość:	1 329 827,57 EUR (6 230 907,07 PLN)
Dofinansowanie UE:	902 913,18 EUR (4 230 599,69 PLN)
Okres realizacji:	16.03.2016 r. - 31.10.2018 r.

Cel główny:

Zastąpienie istniejącej energii elektrycznej i ciepłej, pochodzącej z surowców kopalnych produkcją energii ze źródeł odnawialnych.

Instalacje solarne i panele fotowoltaiczne to coraz częściej wykorzystywane przez mieszkańców Lubelszczyzny źródła pozyskiwania energii ze słońca. Z możliwości ich zastosowania skorzystało już tysiące gospodarstw domowych. Dzięki Funduszom Europejskim taką możliwość zyskali też mieszkańcy Radzyna Podlaskiego.

W mieście zamontowano ponad 3 800 instalacji solarnych do podgrzewania wody użytkowej oraz blisko 80 instalacji fotowoltaicznych. Wszystko po to, by ograniczyć koszty za energię elektryczną i zadbać o środowisko naturalne. Nowoczesne metody pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych znacznie zmniejszają emisję gazów cieplarnianych i CO₂ (spadek emisji gazów cieplarnianych o ponad 30% oraz wyprodukowanie ponad 220 MWhe/rok energii elektrycznej oraz blisko 680 MWhe/rok energii ciepłej). Dzięki projektowi mieszkańcy mogą odetchnąć czystym powietrzem, a okolica stała się bardziej atrakcyjna. Miasto na swojej inwestycji sporo zyskało.

[Projekt Słoneczna alternatywa dla Radzyna Podlaskiego](#)

Projekt 5

Poprawa efektywności energetycznej budynków w Powiecie Kraśnickim

Oś Priorytetowa:	5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna
Działanie:	5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego
Numer projektu:	RPLU.05.02.00-06-0029/17
Beneficjent:	Powiat Kraśnicki
Całkowita wartość:	211 952,98 EUR (993 105,67 PLN)
Dofinansowanie UE:	109 012,85 EUR (510 779,71 PLN)
Okres realizacji:	29.09.2017 r. – 31.07.2020 r.

Cel główny:

Podniesienie jakości świadczonych usług społecznych dzięki poprawie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej.

Nawet o połowę spadła emisja gazów cieplarnianych emitowanych w powiecie kraśnickim przez instytucje użyteczności publicznej. Wszystko za sprawą zrealizowanego w powiecie projektu finansowanego z pieniędzy Unii Europejskiej. Składają się na to między innymi: wymiana pieców gazowych, montaż grzejników i odpowiednie docieplenie ścian budynków. Wszystkie działania projektowe służyły oszczędzaniu energii cieplnej, a co za tym idzie – zmniejszeniu rocznego zużycia energii. Dzięki wykorzystaniu nowoczesnych systemów zarządzania ogrzewaniem udało się też poprawić wydajność systemu (zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych ponad 320 kWh/rok). Tym samym znacząco spadły koszty ogrzewania. Lepsza wydajność oznacza również zmniejszenie poziomu zanieczyszczenia środowiska. Takie inwestycje to duży krok w stronę dbałości o nasze „małe planety”.

[Projekty unijne realizowane przez Powiat Kraśnicki](#)

Projekt 6

Rozbudowa oczyszczalni ścieków w aglomeracji Pszczela Wola, gm. Strzyżewice

Oś Priorytetowa:	6 Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów
Działanie:	6.4 Gospodarka wodno-ściekowa
Numer projektu:	RPLU.06.04.00-06-0029/17
Beneficjent:	Gmina Strzyżewice
Całkowita wartość:	1 257 872,07 EUR (5 893 759,58 PLN)
Dofinansowanie UE:	647 878,64 EUR (3 035 635,35 PLN)
Okres realizacji:	01.02.2018 r. - 31.12.2020 r.

Cel główny:

Zwiększenie udziału osób objętych zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Strzyżewice.

Gmina Strzyżewice ze środków Funduszy Europejskich poprawiła funkcjonowanie systemu kanalizacji sanitarnej poprzez takie działania jak:

- budowa sieci kanalizacyjnej na terenie aglomeracji Piotrowice w Piotrowicach, Bystrzycy Starej i Bystrzycy Nowej,
- modernizacja oczyszczalni ścieków w Piotrowicach – zakup i montaż prasy taśmowej do odwadniania osadu wraz z linią higienizacji osadu, zakup stacji dmuchaw, montaż instalacji fotowoltaicznej do awaryjnego oświetlenia oczyszczalni,
- modernizacja ujęcia wody w Strzyżewicach – m.in. montaż instalacji fotowoltaicznej do awaryjnego oświetlenia obiektu,
- wymiana wodomierzy na nowe pozwalające na automatyczne przesyłanie stanów licznika do działu sprzedaży.

Liczba osób, które korzystają z ulepszonych oczyszczania ścieków wynosi ponad 2 500, a blisko 6 900 mieszkańców gminy korzysta z ulepszonych zaopatrzenia w wodę.

[Projekt Rozbudowa oczyszczalni ścieków w aglomeracji Pszczela Wola, Gm. Strzyżewice](#)

Projekt 7

Chełmski Łańcuch Kreatywności

Oś Priorytetowa:	7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego
Działanie:	7.1 Dziedzictwo kulturowe i naturalne
Numer projektu:	RPLU.07.01.00-06-0038/17
Beneficjent:	Miasto Chełm
Całkowita wartość:	3 152 262,20 EUR (14 769 924,55 PLN)
Dofinansowanie UE:	1 990 807,48 EUR (9 327 928,44 PLN)
Okres realizacji:	29.09.2017 r. - 30.04.2021 r.

Cel główny:

Podnoszenie konkurencyjności Miasta Chełm i subregionu poprzez efektywne wykorzystanie własnego potencjału oraz zwiększenie atrakcyjności z uwzględnieniem walorów naturalnych i kulturowych.

W ramach zrealizowanego projektu unijnego, położony na zboczu, otoczony przez wzniesienia i las amfiteatr, został przebudowany wraz ze sceną i widownią, a przyległy do niego teren zagospodarowany na nowo. Obiekt otrzymał nową infrastrukturę techniczną. Amfiteatr przystosowano do prowadzenia działalności warsztatowo – szkoleniowej w nowo wyposażonych pracowniach o tematyce designu, ceramicznej i multimedialnej. Na scenie odbywają się koncerty i prowadzone są imprezy związane z działalnością Chełmskiego Domu Kultury. Zajęcia odbywające się w pracowniach pozwalają z kolei na budowanie współczesnej tożsamości kulturowej z poszanowaniem tradycji i wielokulturowości. Miasto Chełm i mieszkańcy zyskali miejsce, które zwiększyło atrakcyjność i pobudziło aktywność społeczną, kulturalną i turystyczną miasta oraz subregionu.

[Projekty unijne realizowane przez Miasto Chełm](#)

Projekt 8

Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 815 Wisznice - Parczew - Siemień - Lubartów od km 26+662 do km 61+565 o dł. 34,903 km

Oś Priorytetowa:	8 Mobilność regionalna i ekologiczny transport
Działanie:	8.1 Regionalny układ transportowy
Numer projektu:	RPLU.08.01.00-06-0005/16
Beneficjent:	Województwo Lubelskie
Całkowita wartość:	51 885 742,30 EUR (243 110 645,56 PLN)
Dofinansowanie UE:	42 933 054,26 EUR (201 162 825,73 PLN)
Okres realizacji:	20.10.2015 r. – 31.12.2019 r.

Cel główny:

Zwiększenie dostępności komunikacyjnej rejonu oraz całego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego.

Przedmiotem inwestycji była rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 815 na odcinku Parczew-Lubartów. W ramach realizacji projektu użytkownicy ruchu zyskali:

- 34,65 km przebudowanych dróg,
- 30,12 km wspartej infrastruktury rowerowej,
- 89 szt. wybudowanych/zmodernizowanych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- 30 szt. wybudowanych/zmodernizowanych urządzeń ochrony środowiska.

Zrealizowany projekt zwiększył dostępność komunikacyjną regionu oraz całego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego. Dzięki przeprowadzonym pracom remontowym powiększona została przepustowość drogi, a sprawniejszy system transportowy ułatwił dostęp do terenów inwestycyjnych i atrakcji turystycznych. Nowy odcinek drogi przyczynił się do lepszego wykorzystania wewnętrznego potencjału rozwojowego okręgu oraz usprawnienia połączenia komunikacyjnego - co bez wątpienia wpłynęło na przyspieszenie tempa rozwoju społeczno-gospodarczego województwa.

[Projekt Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 815 Wisznice-Parczew-Siemień](#)

Projekt 9

Utworzenie żłobka w Gminie Ryki szansą na rozwój zawodowy rodziców i opiekunów

Oś Priorytetowa:	9 Rynek pracy
Działanie:	9.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego
Numer projektu:	RPLU.09.04.00-06-0005/18
Beneficjent:	Gmina Ryki
Całkowita wartość:	338 757,09 EUR (1 587 246,36 PLN)
Dofinansowanie UE:	287 943,53 EUR (1 349 159,40 PLN)
Okres realizacji:	01.01.2019 r. - 26.02.2021 r.

Cel główny:

Wzrost aktywności zawodowej 45 kobiet opiekujących się dziećmi do lat 3 poprzez zapewnienia opieki dzieciom w ramach utworzonego żłobka dla 40 dzieci na terenie Gminy Ryki w miejscowości Ryki, w województwie lubelskim w okresie od 01.01.2019 r. do 29.01.2021 r.

Dzięki wsparciu z Funduszy Europejskich powstało czterdzieści miejsc dla dzieci do lat 3 w nowym żłobku stworzonym przez samorząd gminy Ryki. Gmina wyszła naprzeciw potrzebom rodziców, którzy chcą możliwie szybko wrócić na rynek pracy. Bez zapewnienia maluchom profesjonalnej opieki nie mieliby na to szans. Potrzeby samorządowców zyskały zrozumienie instytucji odpowiedzialnej na Lubelszczyźnie za Fundusze Europejskie. Dofinansowanie projektu z Ryk pozwoliło urządzić nowy żłobek. Maluchy zyskały również nowoczesnie wyposażony plac zabaw z bezpieczną nawierzchnią. Projektodawcy nie zapomnieli o dzieciach ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W żłobku będą one mogły skorzystać z dedykowanych zajęć terapeutycznych. Na ich potrzeby kupiono specjalistyczny sprzęt, narzędzia wspomagające rozpoznawanie potrzeb rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych dzieci.

[Projekt Utworzenie żłobka w Gminie Ryki](#)

Projekt 10:

Pierwsze kroki ze STONOGA

Oś Priorytetowa:	9 Rynek pracy
Działanie:	9.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego
Numer projektu:	RPLU.09.04.00-06-0028/18
Beneficjent:	Spółdzielnia Socjalna Stonoga
Całkowita wartość:	194 753,60 EUR (912 517,98 PLN)
Dofinansowanie UE:	165 540,56 EUR (775 640,28 PLN)
Okres realizacji:	01.11.2019 r. - 31.12.2021 r.

Cel główny:

Zwiększenie szans na zdobycie/utrzymanie zatrudnienia przez 15 (13K i 2M) mieszkańców Gminy Kraśnik, będących rodzicami sprawującymi opiekę nad dziećmi do lat 3 poprzez upowszechnienie usług w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3, tj. utworzenie i utrzymanie 15 miejsc opieki nad dziećmi w formie żłobka.

Autorzy projektu – Spółdzielnia Socjalna Stonoga i Gmina Kraśnik – dzięki wsparciu z Funduszy Europejskich utworzyli 15 dodatkowych miejsc dla dzieci do lat 3. W ramach projektu dostosowane zostały pomieszczenia na potrzeby placówki oraz zakupione zostało wyposażenie żłobka i placu zabaw. Nowo utworzone miejsca pozwolą zarówno rodzicom powrócić na rynek pracy, lepiej na nim funkcjonować, co spowoduje polepszenie warunków życia rodziny, a także przyczyni się do wzrostu aktywności zawodowej w regionie. Rodzice, opiekunowie mogą wrócić do pracy lub spróbować sił we własnym biznesie, wykonywać swoje obowiązki zawodowe i tym samym w lepszy sposób godzić życie osobiste z zawodowym, a ich pociechy korzystać z nowoczesnej placówki.

[Strona internetowa Żłobek Stonoga](#)

Projekt 11

Szansa na zatrudnienie

Oś Priorytetowa:	10 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian
Działanie:	10.4 Programy typu outplacement w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego
Numer projektu:	RPLU.10.04.00-06-0018/18
Beneficjent:	Lubelska Fundacja Rozwoju
Całkowita wartość:	215 672,71 EUR (1 010 534,50 PLN)
Dofinansowanie UE:	183 321,81 EUR (858 954,32 PLN)
Okres realizacji:	01.09.2019 r. - 31.07.2020 r.

Cel główny:

Podniesienie poziomu dostępności do edukacji, rynku pracy, włączenia społecznego oraz innowacyjności poprzez zwiększenie dostępu do zatrudnienia lub jego kontynuacji 108 uczestników/czek z terenu LOF tj. gmin: Głusk, Jabłonna, Jastków, Konopnica, Lubartów miasto i gmina, Niedrzwica Duża, Niemce, Strzyżewice Wólka, Lublin, Mełgiew, Piaski, Spiczyn, Nałęczów, Świdnik.

W ramach realizacji projektu Lubelska Fundacja Rozwoju oferowała doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz płatne staże.

Projekt skierowany był do 108 osób fizycznych, w tym 44 kobiet które:

- zostały zwolnione z przyczyn nie dotyczących pracownika w okresie nie dłuższym niż 6 m-cy przed dniem przystąpienia do projektu
- były zatrudnione u pracodawcy, który w okresie 12 miesięcy poprzedzających przystąpienie tego pracownika do projektu, dokonał rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn nie dotyczących pracowników,
- były osobami przewidzianymi do zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy, tj.:
 - znajdowały się w okresie wypowiedzenia,
 - zostały poinformowane o zamiarze nieprzedłużenia stosunku pracy.

[Projekty unijne realizowane przez Lubelską Fundację Rozwoju](#)

Projekt 12

Za krokiem krok

Oś Priorytetowa:	11 Włączenie społeczne
Działanie:	11.2. Usługi społeczne i zdrowotne
Numer projektu:	RPLU.11.02.00-06-0097/20
Beneficjent:	Powiat Kraśnicki
Całkowita wartość:	274 144,49 EUR (1 284 504,00 PLN)
Dofinansowanie UE:	219 315,59 EUR (1 027 603,20 PLN)
Okres realizacji:	01.03.2021 r. - 30.11.2023 r.

Cel główny:

Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych poprzez utworzenie i prowadzenie na terenie Powiatu Kraśnickiego ok. 58 miejsc nowych usług społecznych w formie Środowiskowego Domu Samopomocy, jak również wsparcie 6 osób potrzebujących pomocy opiekuńczej w miejscu zamieszkania.

W ramach projektu zostały prowadzone dla uczestników projektu warsztaty: muzyczne i taneczne, fotograficzne, kosmetyczne, stolarskie, kulinarne, wycieczki edukacyjne. Została utworzona sala do muzykoterapii, odnowione zostały pomieszczenia, w których realizowane będą nowe usługi wspierające osoby z zaburzeniami psychicznymi. Zakupiono także sprzęt, wyposażenie i materiały terapeutyczne. W ramach projektu realizowanego ze środków Unii Europejskiej profesjonalną opieką objęto 6 osób powyżej 60 roku życia, zamieszkujących teren powiatu kraśnickiego, które potrzebowały wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i wymagały opieki w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania czynności dnia codziennego.

[Projekt Za krokiem krok](#)

Projekt 13

Kosmiczne Przedszkole dla Kosmicznych Przedszkolaków z Pliszczyna i Turki

Oś Priorytetowa:	12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje
Działanie:	12.1 Edukacja przedszkolna
Numer projektu:	RPLU.12.01.00-06-0070/20
Beneficjent:	Gmina Wólka
Całkowita wartość:	379 783,46 EUR (1 779 475,38 PLN)
Dofinansowanie UE:	322 800,19 EUR (1 512 480,27 PLN)
Okres realizacji:	01.06.2021 r. - 30.06.2023 r.

Cel główny:

Zwiększenie poziomu upowszechnienia usług w zakresie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej i podniesienie jej jakości poprzez utworzenie łącznie 45 nowych miejsc wychowania przedszkolnego w 2 nowo utworzonych oddziałach przedszkolnych dla dzieci w wieku 3-6 lat w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pliszczynie i Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Turce.

Dzięki wsparciu z Funduszy Europejskich możliwe było:

- utworzenie i funkcjonowanie nowego oddziału przedszkolnego dla 25 dzieci 3-6 letnich w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pliszczynie,
- utworzenie i funkcjonowanie nowego oddziału przedszkolnego dla 20 dzieci 3-6 letnich w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Turce,
- rozszerzenie oferty edukacyjnej dla 92 dzieci w Pliszczynie oraz dla 67 dzieci w Turce,
- dostosowanie budynków i oferty do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli kształcenia wychowania przedszkolnego z Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pliszczynie i Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Turce,
- poszerzenie oferty edukacyjnej placówek,
- utworzenie placów zabaw przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pliszczynie i Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Turce.

[Projekt Kosmiczne Przedszkole](#)

Projekt 14

Modernizacja kompleksu sportowego OSiR Tomasovia obejmująca modernizację zdegradowanych budynków OSiR Tomasovia oraz remont budynku hali sportowej OSiR z zapleczem administracyjno-socjalnym

Oś Priorytetowa:	13 Infrastruktura społeczna
Działanie:	13.3. Rewitalizacja obszarów miejskich
Numer projektu:	RPLU.13.03.00-06-0001/19
Beneficjent:	Miasto Tomaszów Lubelski
Całkowita wartość:	7 315 070,71 EUR (34 274 763,82 PLN)
Dofinansowanie UE:	3 348 048,65 EUR (15 687 281,97 PLN)
Okres realizacji:	20.04.2018 r. - 16.11.2020 r.

Cel główny:

Poprawa jakości życia mieszkańców miasta poprzez m.in.: zwiększenie dostępności mieszkańców do obiektów infrastruktury społecznej.

W 2020 r. dzięki wsparciu z Funduszy Europejskich udało się oddać do dyspozycji lokalnej społeczności krytą pływalnię.

Zakres prac obejmował m.in.:

- budowę krytej pływalni wraz z zagospodarowaniem terenu,
- powstanie nowoczesnej siłowni,
- remont i termomodernizację hali sportowej z zapleczem administracyjno-technicznym,
- przygotowanie 75 miejsc parkingowych.

W obiekcie znajduje się basen główny o długości 25 metrów i mniejszy, rekreacyjny. Najmłodsi skorzystają w nim z płytkiego i bezpiecznego brodzika, a nieco starsi – z całorocznej zjeżdżalni. Obiekt posiada również miejsce dla osób potrzebujących nieco relaksu, którzy mogą wypocząć w jacuzzi lub saunie. Unijne dofinansowanie pozwoliło także na wyremontowanie hali sportowej i stworzenie nowoczesnej siłowni. W rezultacie mieszkańcy Tomaszowa otrzymali do dyspozycji świetnie wyposażony kompleks sportowy. Dzieci i młodzież to odbiorcy, którzy na co dzień korzystają z nowych obiektów sportowo-rekreacyjnych, uczą się pływania, korzystają z zajęć ogólnorozwojowych, takich jak piłka nożna, siatkówka czy koszykówka.

[Projekt OSiR Tomasovia](#)